

Asia: VN/32825/2024

Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

MLL Suomenlinnan yhdistyksen lausunto:

Lapsiperheiden pysyminen Suomenlinnassa ja palveluiden säilyminen osana UNESCO:n maailmanperintökohteen statuksen turvaamista virastouudistuksessa.

MLL Suomenlinnan yhdistys kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja toivoo, että esitetyt näkökohdat huomioidaan osana virastouudistusta.

1. Yhdenvertaisuus ja peruspalveluiden saavutettavuus

Esitysluonnoksen tavoitteena on "yhteiskunnallisesti vaikuttavampi hallinto", mutta siihen liittyvät säästötoimet saattavat heikentää lasten ja perheiden yhdenvertaisuutta erityisesti alueilla, kuten Suomenlinnassa. On tärkeää huomioida, että:

- Suomenlinnan koulun ja päiväkodin säilyminen on kriittistä, jotta saarella voi asua lapsiperheitä.
- Näiden palveluiden säilyttäminen on suoraan yhteydessä Suomenlinnan UNESCO-maailmanperintöstatuksen säilymiseen, sillä elävä yhteisö on keskeinen osa maailmanperintökohteen arvoa.
- Alueelliset erityispiirteet, kuten saavutettavuus ja väestörakenteen muutokset, tulisi huomioida uudistuksessa.
- Lasten määrä on romahtanut nyt kestävämmälle tasolle, ja sen korjaamiseksi on tärkeää määrittää selkeä lapsiluku, jota asukasvalinnoissa tavoitellaan.

Valintojen tulee kohdella kaikkia lapsiperheitä yhdenvertaisuusperiaatteiden mukaisesti, eikä perheasuntoja tulisi osoittaa vain 4–6 hengen lapsiperheille.

2. Kulttuuriperintöviraston ja Suomenlinnan hoitokunnan yhdistäminen

Suomenlinnan hoitokunnan yhdistäminen Museoviraston kanssa tuo mahdollisuuden korostaa yhteyttä kulttuuriperinnön ja yhteisön elinvoimaisuuden välillä. Tässä tulisi:

- Sisällyttää Kulttuuriperintöviraston strategiaan erityistoimia, jotka tukevat Suomenlinnan lasten ja perheiden palveluja osana kulttuuriperinnön ylläpitoa.
- Huomioida, että lapsiperheiden houkuttelevuus ja säilyminen Suomenlinnassa on olennaista alueen historialliselle ja sosiaaliselle kestävyydelle.

3. Taloudelliset vaikutukset ja vuokrien taso

Suomenlinnan palveluiden jatkuvuus on riippuvainen lapsiperheiden pysymisestä saarella. Korkeat vuokra-asunnot ovat este lapsiperheille, minkä vuoksi uudistuksessa tulisi:

- Sisällyttää linjauksia vuokratasojen tarkistamisesta suurten perheasuntojen osalta, jotta niiden hinnat eivät estä lapsiperheiden hakeutumista saarelle.
- Tukea Suomenlinnan asukasvalintojen ohjaamista siten, että lapsiperheet voivat täydentää kriittisesti pieniä ikäryhmiä ja turvata koulun sekä päiväkodin toiminnan.

4. Yhteistyö alueellisten toimijoiden kanssa

Suomenlinnan esimerkki osoittaa, että paikallisyhteisöjen ja voittoa tavoittelemattomien toimijoiden rooli on keskeinen. Uudistuksessa tulisi:

- Vahvistaa yhteyksiä vapaaehtoisyhdistyksiin, jotka tuottavat lapsille ja perheille elintärkeitä palveluita.
- Varmistaa, että tällaiset toimijat saavat tarvittavaa tukea niin kauan, kunnes lapsimäärä ja palveluiden kysyntä palautuvat kestäväälle tasolle.

Lapsien lukumäärän romahtamisesta ja sen vaikutuksesta Suomenlinnassa on keskusteltu vuonna 2024 tiiviisti Suomenlinnan hoitokunnan ja johtokunnan, koulun, päiväkodin sekä asukasyhdistyksen, koulun vanhempainyhdistyksen ja MLL Suomenlinnan yhdistyksen kesken.

Konkreettisia seurauksia alle 12-vuotiaiden lasten määrän vähenemisestä:

Koulun henkilökunnassa on tapahtunut merkittäviä muutoksia ja resurssit ovat olleet syksyllä 2024 rajalliset:

- Erityisen tuen järjestäminen on ollut haastavaa nykyisessä tilanteessa.
- Syksyllä 2024 rehtori opetti 1.–2. luokkaa kolmena päivänä viikossa ja erityisopettaja kahtena päivänä.
- Rehtorin virka on toistaiseksi lakkautettu, ja koulua johtaa tällä hetkellä Katajanokan koulun rehtori.
- 1.–2. luokalle saatiin oma luokanopettaja vasta kevätlukukauden kolmannella viikolla, mikä vapautti erityisopettajan resurssit erityisopetukseen.

Zórawski Saaramaija
MLL Suomenlinnan yhdistys ry